

Aardkundig monument de Waaien in Eemland

In het noordoosten van de provincie Utrecht ligt Eemland. Het is een agrarisch gebied dat een grote leegte uitstraalt door het nagenoeg ontbreken van huizen en bomen. In het noordwestelijk gedeelte zijn de gevolgen van overstromingen in het verleden nog bijzonder goed zichtbaar. Je kunt dat gedeelte van Eemland bereiken door vanaf de A1 of de A27 naar Eemnes te rijden. Via de Wakkerendijk rijd je verder naar het noorden over de Meentweg. Vervolgens ga je rechtsaf de Cors Rijkseweg in en uiteindelijk linksaf de Noord Ervenweg in. Deze smalle weg eindigt bij de Meentdijk. Hier kun je in de berm parkeren en een wandeling maken langs de waaien.

Zo ziet het gebied er vanuit de lucht uit. De ronde plasjes heten waaien of wielen en zijn ontstaan als kolksgaten tijdens de dijkdoorbraken. De dijken zijn later weer om de kolksgaten heen gelegd. Daarom heeft de dijk een zeer bochtig verloop gekregen.

Aardkundige waarde: Zeekleigebied met wielen en/of overslagwaaiers.

Omgeving: De wielen van het Eemland horen bij het noordelijke zeekleigebied van de provincie Utrecht. Dit gebied ligt op de overgang van het stuwwalgebied (Utrechtse Heuvelrug) naar veengebied en dekzandgebied (Eemland). Tijdens de laatste ijstijd raakte Eemland bedekt door dekzand. Gedurende het Holoceen werd er veen op het dekzand gevormd. Dit werd wat later door de Zuiderzee gedeeltelijk weggeslagen en gedeeltelijk bedekt met zeelei. Pas later nadat het gebied bedijkt was werden de wielen gevormd tijdens overstromingen langs de Meentdijk, Zomerdijk en Eemdijk.

Landgebruik: Eemland is vanaf de Middeleeuwen bewoond. Vanaf de dertiende eeuw tot ver in de zeventiende eeuw is het Eemland stapsgewijs in noordelijke richting ontgonnen. Hierbij diende de Eem als ontginningsbasis waarbij de percelen vanaf de Eem, in westelijke en oostelijke richting verkaveld werden. Hierdoor ontstonden de zeer lange en smalle percelen die tot op heden in gebruik zijn voor de landbouw.

Aardkundig monument/route:

Ja, de wielen of waaien horen bij aardkundig monument "Waaien in Eemland". De wielen zijn benoemd tot aardkundig monument om het behoud ervan te verzekeren. Het beheer is nu in handen van Natuurmonumenten. Er is een informatie paneel in het gebied en het gebied is geschikt om te wandelen en te fietsen en er worden excursies gehouden.

Zie verder: aardkundigewaarden.nl/aardkundigemonumenten/detailpagina.php?tuin_ID=188
[Grondboor-en-Hamer-EP01-Waaien-van-Eemland-2006.pdf](#)